

**JP "TRŽNICA" ZENICA
Z E N I C A**

IN F O R M A C I J A

**O POSLOVANJU JP „TRŽNICA“ ZENICA ZA 2015. GODINU SA
UPOREDNIM PODACIMA IZ 2014. GODINE, SA IZVJEŠTAJEM O
RADU DIREKTORA, IZVJEŠTAJEM O RADU NADZORNOG ODBORA
I PLANOM POSLOVANJA ZA 2016. GODINU**

Zenica, april 2016. godine

S A D R Ž A J:

I UVODNE NAPOMENE	2
• PODACI O PREDUZEĆU	
• KADROVSKA STRUKTURA	
II FINANSIJSKO POSLOVANJE	3
• OSTVARENI PRIHODI	
<i>(Uporedba ostvarenja prihoda 2015. sa 2014. poslovnom godinom)</i>	
• OSTVARENI RASHODI	
<i>(Uporedba ostvarenih rashoda 2015. sa 2014. poslovnom godinom)</i>	
III OSTVARENA DOBIT	13
IV INVESTICIONE AKTIVNOSTI	14
V OSTALE AKTIVNOSTI	15
VI IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA	16
VII IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA	17

Prilog: PLAN POSLOVANJA ZA 2016. godinu (izvod)

I UVODNE NAPOMENE

1. PODACI O PREDUZEĆU

JP "Tržnica" Zenica je i u toku 2015. godine obavljalo aktivnosti, u okviru registrovane djelatnosti, na korištenju postojećih kapaciteta, te njihovom razvoju i modernizaciji. Preduzeće je u cilju ostvarivanja prihoda koristilo poslovne prostore, prodajne boksove, skladišne prostore, prodajna mjesta i ostalu opremu (stolove, vase, kolica, frižidere, vitrine i sl.), a sve u namjeri da obezbjedi stabilno i sigurno poslovanje.

Aktivnosti preduzeća i u 2015. godini su se odvijale putem organizacionih jedinica na sljedećim lokacijama:

- Gradska tržnica,
- Plato gradske pijace,
- Pijaca u Blatuši,
- Pijaca u Crkvicama i
- Pijaca rabljene robe u Lukovom Polju.

Ovaj izvještaj tretira poslovne aktivnosti u 2015. godini, te prezentira ostvarene prihode i rashode, kao i rezultat poslovanja za poslovnu 2015. godinu.

2. KADROVSKA STRUKTURA

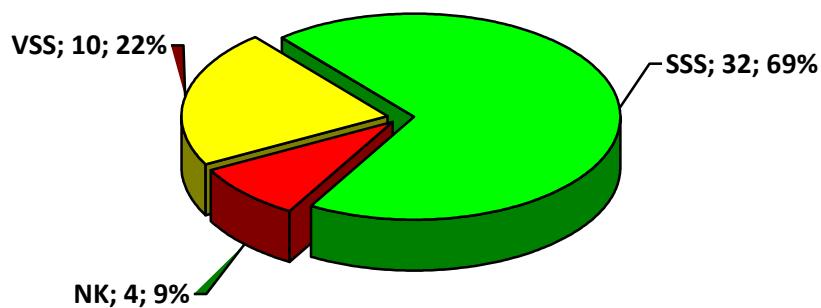
Za realizaciju poslovnih aktivnosti u 2015. godini angažovani su zaposlenici u radnom odnosu, tako da je stanje zaposlenih na dan 31.12.2015. godine izgledalo kako je to prikazano u Tabeli 1.

Tabela 1: Broj redovno zaposlenih na dan 31.12.2015. godine sa uporedbom na 31.12.2014. godinom

Stručna Sprema -kvalifikacija	2014.g.		2015.g	
	Broj zaposlenih	Kvalifikaciona struktura	Broj zaposlenih	Kvalifikaciona struktura
VSS	10	21%	10	22%
SSS	33	70%	32	69%
NK	4	9%	4	9%
Ukupno:	47	100%	46	100%

Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2015. godine je izgledala kako je prikazano u Grafikonu 1 koji slijedi.

Grafikon 1: Kvalifikaciona struktura zaposlenih na dan 31.12.2015. godine

Osim zaposlenika u radnom odnosu, u toku 2015. godine je ostvaren i angažman po ugovoru o djelu i po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima.

U 2015. godini nije bilo angažovanih pripravnika. Angažovani su diplomirani ekonomisti i diplomirani pravnici (2+2) na stručnom osposobljavanju.

II FINANSIJSKO POSLOVANJE

Shodno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji F BiH, a kako je to definirano u članovima 36, 40. i 44. Zakona, preduzeće je sastavilo i prezentiralo, odnosno predalo u zakonom definisanom roku izvještaj o poslovanju.

Ovaj izvještaj o poslovanju sačinjen je na bazi podataka iz dokumenata kako slijedi:

- Glavna knjiga za 2014. godinu sa prikazom analitičkih kartica ,
- Bruto bilans za 2014. godinu,
- Glavna knjiga za 2015. godinu sa prikazom analitičkih kartica ,
- Bruto bilans za 2015. godinu,
- Interni izvještaji,
- te ostale neophodne dokumentacije.

Ostvareni prihodi i rashodi navedeni u ovom izvještaju su tretirani na akrualnoj osnovi, što je princip priznavanja prihoda i rashoda kod privrednih društava.

Javno preduzeće je u Finansijskim izvještajima za 2015. godinu iskazalo sljedeće vrijednosti:

- ukupan prihod za 2015. godinu	1.396.377 KM
- prosječna vrijednost poslovne imovine (aktiva)	4.501.943 KM
- prosječan broj zaposlenih	46 zaposlenih

Na bazi iskazanih podataka, a u skladu sa članom 4. Zakona o računovodstvu i reviziji u FbiH („Sl. novine FBiH“, broj 83/09) Javno preduzeće „Tržnica“ Zenica se razvrstava u grupu srednjih pravnih lica.

Ukupno ostvareni prihodi u 2015. godini iznose **1.396.377 KM**, kao što je prikazano u Tabali 2. ovog izvještaja.

S druge strane, ostvareni su rashodi u 2015. godini u iznosu od **1.361.437 KM**, kao što je prikazano u Tabeli 3. ovog izvještaja.

1. OSTVARENI PRIHODI

(Uporedba ostvarenja prihoda 2015. sa 2014. poslovnom godinom)

U toku 2015. poslovne godine ostvareni su prihodi po osnovu:

- Naplate dnevne naknade za korištenje prostornih kapaciteta i opreme,
- Zakupnine objekata s kojima preduzeće raspolaže,
- Rezervacije prodajnih mesta i
- Ostalih aktivnosti (prodaja starog papira, davanje saglsanosti za podzakup prostora i sl.).

Detaljan pregled ostvarenih prihoda u 2015. godini i prihoda za isti period 2014. godine prikazan je u Tabeli 2. ovog izvještaja, a grafički prikaz kretanja istih je prikazan na Grafikonu 2.

Ako posmatramo ostvarene prihode u 2015. godini u odnosu na prihode iz 2014. godine, primjećujemo da su 2015. ostvareni prihodi za 13.263 KM manji u odnosu na prethodnu godinu (što procentualno predstavlja smanjenje za 0,94%).

Ukoliko posmatramo ostvarenje prihoda po grupama ostvarenih prihoda, kako je to prikazano u Tabeli 2, možemo uočiti da je na gotovo identičnom nivou ostvaren prihod od zakupa poslovnih prostora i ostalih prihoda, dok je do smanjenja došlo kod ostvarenja prihoda od dnevne naknade-placarine.

Prihod od zakupa poslovnih prostora je ostvaren u iznosu od 753.616 KM, što je za 18 KM veći prihod u odnosu na ostvarenje iz 2014. godine.

S druge strane, prihod od naplate dnevne naknade-placarine je ostvaren za 13.470 KM manji u odnosu na 2014. godinu, što predstavlja smanjenje za 2,55%.

Ostali prihodi, koji obuhvataju prihode kako je navedeno u Tabeli 2 i 2a, ostvareni su, kao i prihodi od zakupa poslovnog prostora, na gotovo identičnom nivou u odnosu na 2014. godinu. Ostavreni ukupni ostali prihodi iznose 129.124 KM, što predstavlja povećanje za 189 KM u odnosu na ostvarenje 2014. godine.

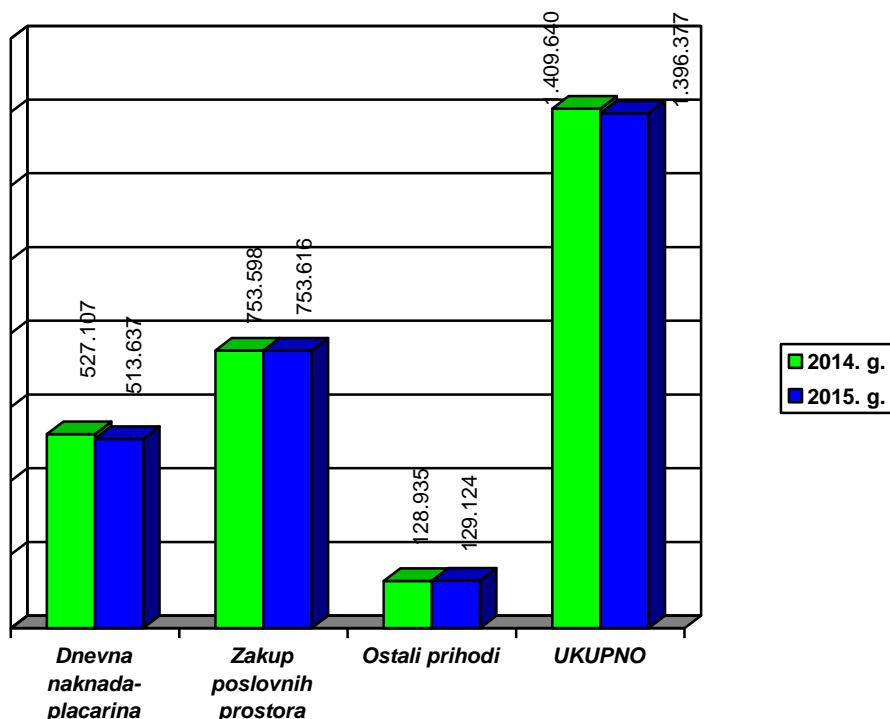
Tabela 2: Ostvareni prihodi u 2015. godini sa uporedbom sa ostvarenim prihodima u 2014. godini

	2014.	2015.	Povećanje/ Smanjenje	%	index
Zelena pijaca-stolovi i pomoćna prodajna mjesta na Gradskoj pijaci	317.221	308.042	-9.179	-2,89	97
Gradska tržnica-vitrine	46.037	44.306	-1.731	-3,76	96
Pijaca rabljene robe i stočna pijaca	108.521	111.727	3.206	2,95	103
Pijaca u Blatuši	13.728	12.880	-848	-6,17	94
Pijaca u Crkvicama	2.104	4.398	2.294	109,03	209
Vage	18.868	13.270	-5.598	-29,67	70
Korištenje magacina	2.757	2.009	-748	-27,13	73
Ostalo (korištenje kolica, frižidera, WC-a i sl.)	17.871	17.005	-866	-4,85	85
Dnevna naknada-placarina:	527.107	513.637	-13.470	-2,55	97
Zgrada gradske tržnice	24.982	24.926	-56	-0,22	100
Poslovni prostori na platou gradske pijace, skladišta i ostali najam prostora	399.254	402.889	3.635	0,91	99
Boksovi	296.162	289.287	-6.875	-2,32	98
Tržni centar u Blatuši	26.936	31.295	4.359	19,89	120
Poslovni prostor u Crkvicama	6.264	5.219	-1.045	-16,68	83
Zakupnina poslovnih prostora:	753.598	753.616	18	0	100
godišnja rezervacija stolova i vitrina	80.633	82.261	1.628	2,02	102
prefakturisana el. Energija i voda	27.405	31.133	3.728	13,60	114

<i>Vanredni prihodi (stari papir, takse, saglasnosti, naplaćena otpisana potraživanja, otpis obaveza prema dobavljačima, otpis ostalih obaveza, ostali materijalno neznačajnai prihodi, ostali prihodi i kamate)</i>	20.897	15.730	-5.167	-20,73	79
Ostali prihodi:	128.935	129.124	189	0,15	100
UKUPNO:					1.409.640
					1.396.377
					-13.263
					-0,94
					99

Tabela 2a: Struktura vanrednih prihoda

	<i>Vanredni prihodi podrazumjevaju:</i>	<i>Ostvareno u 2014. godini</i>	<i>Ostvareno u 2015. godini</i>
1.	Prihod od prodaje starog papira	7.063	6.394
2.	Prihod od kamata	178	9
3.	Prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja	800	560
4.	Zaokruženja po osnovu knjiženja	-	-
5.	Saglasnost (podzakup)	11.838	8.034
6.	Prihod po osnovu izdatih potvrda	5	-
7.	Prihod po osnovu terećenja sa sudske troškove	434	295
8.	Prihod po osnovu otpisa obaveza	579	-
9.	Prihod od prodaje stalnih sredstava	-	438
UKUPNO:	20.897	15.730	

Grafikon 2: Grafički prikaz ostvarenja prihoda u 2015. i 2014. godini

Smanjen prihod ostvaren kroz naplatu **dnevne naknade-placarine** u iznosu od 13.470 KM, odnosno 2,55%, u odnosu na ostvaren prihod po istom osnovu u 2014. godini je rezultat sljedećeg:

-Smanjena potražnja za korištenjem prodajnih stolova i vitrina je dovela do nešto manje naplate na ime dnevne naknade, što je rezultiralo smanjenje prihoda po osnovu naplate dnevne naknade-placarine u odnosu na 2014. godinu. I dalje je primjetna tendencija smanjenog obima korištenja stolova od strane stalnih korisnika naših usluga koji nastoje reducirati svoje troškove na način da koriste manji broj stolova.

-Najveće smanjenje prihoda je ostvareno na stavci iznajmljivanja vaga. Sasvim je jasno i primjetno da je najam vaga još jedan od načina na koji su korisnici naših usluga nastojali umanjiti trošak njihovog poslovanja. Preduzeće je osiguralo dovoljan broj vaga u namjeri da svim korisnicima koji žele da za svoje kupce koriste ispravnu vagu to i omogući.

Pod stavkom prihoda ostvarenih na stočnoj pijaci i pijaci rabljenih roba uračunat je ukupan prihod ostvaren na toj lokaciji, uključujući i rezervaciju prodajnih mjeseta. Naime, rezervacija prodajnih mjeseta na pijaci rabljenih roba se vrši na mjesecnom nivou, a ne na godišnjem nivou. S toga smo, u skladu sa praksom sastavljanja i prethodnih izvještaja ovu rezervaciju iskazali u ostvarenom ukupnom prihodu na stočnoj pijaci i pijaci rabljene robe.

Na pijaci rabljenih roba je došlo do povećanja ostvarenog prihoda za 3.206 KM, odnosno za 0,91%, što je rezultat kontinuiranih aktivnosti koji se realiziraju na uređenju prodajnih mjeseta na pijaci rabljene robe.

Važno je naglasiti da smo u 2015. godini održali kontinuitet ostvarivanja prihoda na pijaci u Crkvicama. Povećani su prihodi od dnevne naplatu na lokaciji pijace u Crkvicama za 2.294 KM, odnosno za 109% u odnosu na prethodnu godinu.

Kada je u pitanju prihod po osnovu **zakupnine poslovnih prostora**, u odnosu na prethodnu godinu, ovaj prihod je ostvaren na gotovo identičnom nivou kao i prethodne godine (povećanje od 18 KM). Kada posmatramo kretanje prihoda od zakupa poslovnih prostora u 2015. godini, imali smo dva različita polugodišta. U prvom polugodištu je došlo do rasta prihoda za 5.993 KM u odnosu na prvo polugodište 2014. godine. Međutim, u drugom polugodištu je došlo do smanjenja iz razloga inspekcijskih aktivnosti, uslijed kojih su, pod pritiskom obaveze registracije djelatnosti, korisnici naših usluga počeli odustajati od korištanja poslovnih prostora.

Važno je napomenuti kontinuirane aktivnosti koje menadžment sprovodi koje u konačnici rezultiraju ostvareni rezultat:

- Prva aktivnost je brza i blagovremena reakcija na zahtjev zainteresiranih korisnika naših usluga. Bez obzira da li se se radi o prodajnom ili skladišnom prostoru;

- Druga aktivnost se ogleda u nastojanju da se atraktivni prostori, kao što su npr. boksovi, odmah po najavi odustanka nekog od korisnika tih prostora, oglase za izdavanje novom zakupcu. Namjera je da se umanji, pa ukoliko je moguće potpuno neutralizira, efekat promjene korisnika.
- Treća aktivnost se ogleda u insistiranju na plaćanju korištenja otvorene površine koju zakupci naših poslovnih prostora koriste ispred i oko prostora.

Prihodi razvrstani u kategoriju **ostalih prihoda** u 2015. godini su također gotovo identični u odnosu na ostvarenje istih u 2014. godini. Tačnije, ostali prihodi ostvarenii su veći za 189 KM (0,15%) u odnosi na ostvarene ostale prihode u 2014. godini.

Za potrebe detaljnog razmatranja ostvarenih prihoda po navedenom osnovu sačinjena je Tabela 2a koja prikazuje strukturu vanrednih prihoda.

Rast prihoda na stavci ostalih prihoda primjećujemo na ostvarenim prihodima po osnovu godišnje rezervacije stolova i vitrina i prefakturisane električne energije i vode.

Kada je u pitanju prefakturisana električna energija i voda, potrebno je naglasiti da navedeni prihodi imaju svoju kontra stavku na stavci rashoda, tako da ne utječu na konačno ostvareni finansijski rezultat.

Posmatrajući strukturu vanrednih prihoda, prikazanu u tabeli 2a, uočavamo da je došlo do smanjenja prihoda po ovom osnovu za 5.167 KM, odnosno za 20,73%.

Ostvaren je manji prihod od prodaje starog papira i prihod po osnovu saglasnosti na prenos ugovora.

Smanjenje prihoda po osnovu prodaje starog papira je prije svega rezultat sve većeg broja ljudi koji se bavi prikupljanjem i prodajom starog papira, kao sekundarne sirovime.

2. OSTVARENI RASHODI

(Uporedba ostvarenja rashoda 2015. sa 2014. poslovnom godinom)

U 2015. godini preduzeće je ostvarilo ukupne rashode u iznosu od **1.361.437 KM**, što predstavlja smanjenje ukupno ostvarenih rashoda u odnosu na 2014. godinu za 21.948 KM, odnosno za 1,59 %.

Detaljan prikaz ostvarenih rashoda u 2015. i 2014. godini, sa prikazom povećanja, odnosno smanjenja svake stavke pojedinačno, nalazi se u Tabeli 3, dok je grafički prikaz kretanja istih prikazan na Grafikonu 3 koji slijede.

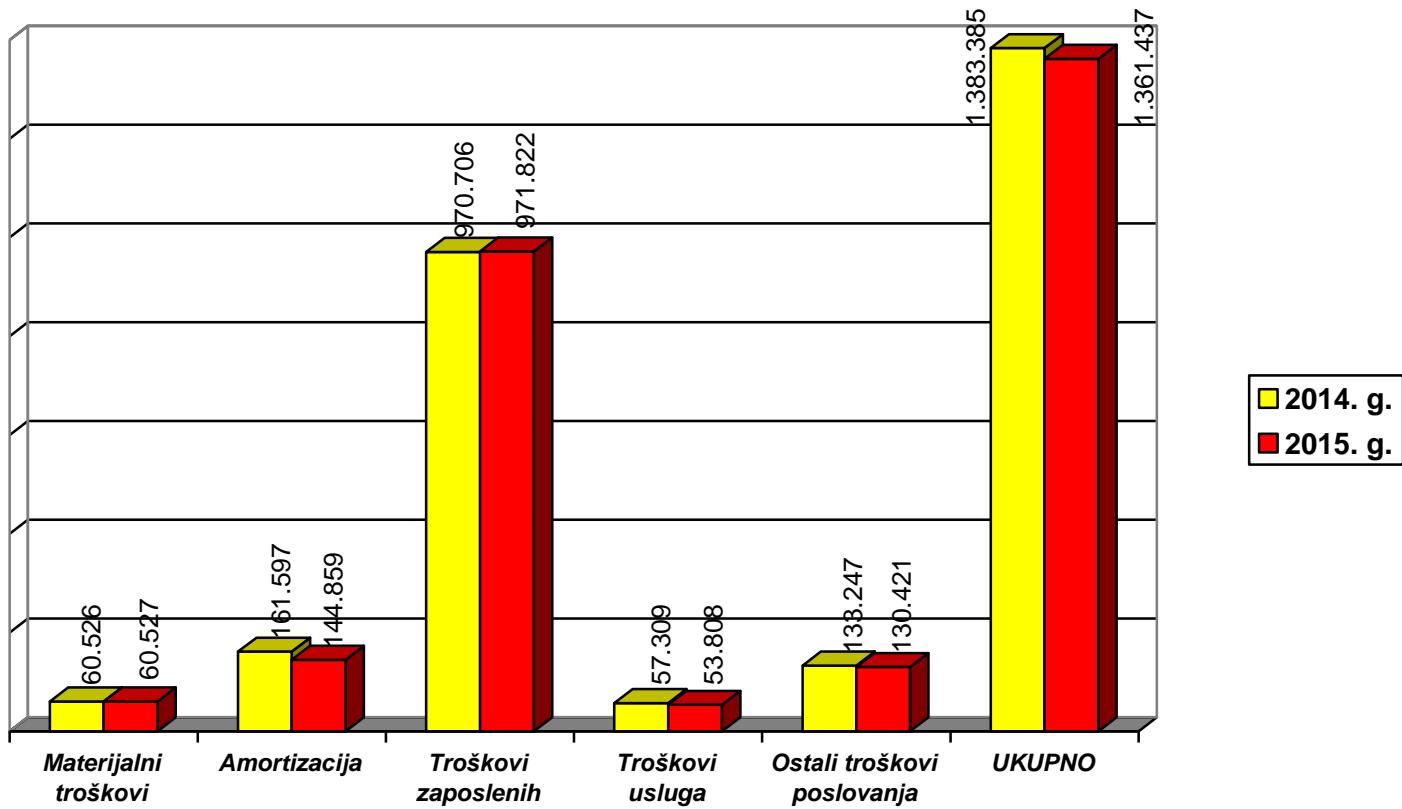
Tabela 3: Ostvareni rashodi u 2015. godini sa uporedbom sa ostvarenim rashodima u 2014. godini

R.br.	Opis	Ostvareno u 2014. godini	Ostvareno u 2015. godini	Povećanje/ Smanjenje rashoda u apsolutnom iznosu (4-3)	Povećanje/ Smanjenje	Index (4:3)
1	2	3	4	5	6	7
1.	MATERIJALNI TROŠKOVI	60.526	60.527	1	0,00%	100
•	mater.za tekuće održ. stal. sreds.	2.872	2.251	-621	-21,62%	78
•	kancel. materijal	5.051	4.796	-255	-5,05%	95
•	mater.za održ. čistoće	3.006	3.982	976	32,47%	132
•	el.energija	42.047	46.930	4.883	11,61%	112
•	ostala energija-plin	-	16	-	-	-
•	gorivo-benzin	2.635	1.927	-708	-26,87%	73
•	sitan inventar	692	625	-67	-9,68%	90
•	HTZ oprema	3.698	0	-3.698	-100,00%	0
•	auto gume	525	0	-525	-100,00%	0
2.	AMORTIZACIJA	161.597	144.859	-16.738	-10,36%	90
•	amortizacija građ. objekata	139.839	128.369	-11.470	-8,20%	92
•	amortizacija opreme	21.758	16.490	-5.268	-24,21%	76
3.	TROŠKOVI ZAPOSLENIH	970.706	971.822	1.116	0,11%	100
•	neto plaće	483.014	480.741	-2.273	-0,47%	100
•	porez na dohodak	20.385	20.560	175	0,86%	101
•	doprinosi iz plaće 31%	226.221	225.305	-916	-0,40%	100
•	doprinosi na plaće 10,5%	76.623	76.589	-34	-0,04%	100
•	porez na dohodak-PRIPRAVNICI	122	0	-122	-100,00%	0
•	doprinosi iz plaće 31%-PRIPRAVNICI	2.032	0	-2.032	-100,00%	0
•	doprinosi iz plaće 10,5%-PRIPRAVNICI	688	0	-688	-100,00%	0
•	topli obrok	109.428	107.393	-2.035	-1,86%	98
•	prevoz-javni prevoz	4.660	5.306	646	13,86%	114
•	prevoz-privatno auto	3.935	4.645	710	18,04%	118
•	regres	30.608	39.043	8.435	27,56%	128
•	otpremnina za odlazak u penziju zaposlenika	5.489	3.039	-2.450	-44,63%	55
•	ostali troškovi zaposlenih	315	3.950	3.635	-	-
•	ljekarski pregledi	85	0	-85	-100,00%	0
•	novčana pomoć u slučaju smrti	3.963	3.347	-616	-15,54%	84
•	kotizacija za seminare	838	1.904	1.066	127,21%	227
•	topli obrok-PRIPRAVNICI	2.200	0	-2.200	-100,00%	0
•	regres-PRIPRAVNICI	100	0	-100	-100,00%	0
4.	TROŠKOVI USLUGA	57.309	53.808	-3.501	-6,11%	94
•	usluge održ.građ.	4.400	832	-3.568	-81,09%	19
•	usluge održ.opreme	7.493	9.239	1.746	23,30%	123
•	troškovi zakupa	920	881	-39	-4,24%	96

•	reklama i sponzorstvo	8.780	6.574	-2.206	-25,13%	75
•	utrošak vode i usluge VIK-a	9.358	9.636	278	2,97%	103
•	odvoz smeća	16.640	16.200	-440	-2,64%	97
	dezinfekcija, dezinfekcija i					
•	deratizacija	884	1.805	921	104,19%	204
•	tehnički pregled vozila	252	241	-11	-4,37%	96
	troškovi fotokopiranja, uvjerenja,					
•	notara	-	23	-	-	-
•	računovodstve usluge	210	210	0	0,00%	100
•	revizorske usluge	2.650	2.650	0	0,00%	100
•	troškovi ostalih usluga	30	0	-30	-100,00%	0
•	premija osiguranja	304	304	0	0,00%	100
•	platni promet	1.800	1.915	115	6,39%	106
•	poštanske usluge	479	381	-98	-20,46%	80
•	telefonske usluge	2.093	1.929	-164	-7,84%	92
•	usluge interneta	368	326	-42	-11,41%	89
•	usluge fiskalizacije	648	662	14	2,16%	102

5.	OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA	133.247	130.421	-2.826	-2,12%	98
•	službena putovanja	738	200	-538	-72,90%	27
•	troškovi NO-a	16.525	17.397	872	5,28%	105
•	ugov. o povr. posl. i ugovor o djelu.	1.178	9.254	8.076	-	-
•	troškovi reprezentacije	6.463	5.488	-975	-15,09%	85
•	porez na vozila i ostalu imovinu	1.338	1.338	0	0,00%	100
•	naknada za zaštitu od nesreća	2.493	2.480	-13	-0,52%	99
	naknada za zaštitu od nesreća-					
•	PRIPRAVNICI	22	0	-22	-100,00%	0
•	porez za zaštitu od nesreća-ostalo	5	39	34	680,00%	780
•	opća vodna naknada	2.493	2.480	-13	-0,52%	99
•	opća vodna naknada-PRIPRAVNICI	22	0	-22	-100,00%	0
•	opća vodna naknada-ostalo	5	39	34	680,00%	780
•	naknada za šume	19	24	5	26,32%	126
•	naknada za vatrogastvo	514	514	0	0,00%	100
•	taksa na istaknutu firmu	405	1.960	1.555	-	-
•	KGZ	44.980	44.980	0	0,00%	100
•	administrativne takse	369	142	-227	-61,52%	38
•	sudske takse	1.884	1.329	-555	-29,46%	71
•	članarina turističkoj zajednici	705	698	-7	-0,99%	99
	članarina privred. komori ZE-DO					
•	kantona	600	0	-600	-100,00%	0
•	troškovi osiguranja volontera	-	4.149	-	-	-
•	topli obrok volontera	-	9.004	-	-	-
	oglašavanje, javni oglasi i pozivi,					
•	čestitke	1.080	1.819	739	68,43%	168
	troškovi preplate na stručna i sl.					
•	Izdanja	615	573	-42	-6,83%	93
•	preplata na neslužbene novine	881	799	-82	-9,31%	91
•	troškovi postupka izvršenja	87	0	-87	-100,00%	0
•	ostali troškovi poslovanja	179	90	-89	-49,72%	50
•	troškovi komunalijade	600	1.772	1.172	195,33%	295
•	kamate	7.997	2.010	-5.987	-74,87%	25
•	zatezne kamate	523	33	-490	-93,69%	6
•	otpis nenaplaćenih potraživanja od	31.742	17.577	-14.165	-44,63%	55

	kupaca					
●	otpis ostalih potraživanja	8	0	-8	-100,00%	0
●	troškovi sudskih postupaka	1.055	55	-1.000	-94,79%	5
●	novčane kazne	-	500	-	-	-
●	novčana pomoć nastradalim u poplavama	2.000	0	-2.000	-100,00%	0
●	ostali rashodi-stari papir	3.531	3.197	-334	-9,46%	91
●	ostali mater.neznačajni rashodi iz ranijih perioda	2.191	481	-1.710	-78,05%	22
	UKUPNO:	1.383.385	1.361.437	-21.948	-1,59%	98

Grafikon 3: Grafički prikaz ostvarenih rashoda u 2015. i 2014. godini

Ukoliko posmatramo rashode grupisane kako je to prikazano u Tabeli 3 i Grafikonu 3, primjećujemo da je došlo do smanjenja ukupnih rashoda poslovanja u 2015. godini iz razloga smanjenja rashoda po osnovu **amortizacije, troškova usluga i ostalih troškova poslovanja**, dok su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni neznatno veći rashodi po osnovu **materijalnih troškova i troškova zaposlenih**.

Kretanje rashoda po grupama, kako je to navedeno, ćemo posmatratu u dijelu koji slijedi.

-Materijalni troškovi

Ukupno ostvarenje rashoda u kategoriji materijalnih troškova u 2015. godini je gotovo identično ostvarenju u prethodnoj godini i iznosi 60.527 KM.

Posmatrajući strukturu materijalnih troškova, uočavamo povećanje ostvarenih rashoda u 2015. godini na stawkama kao električne energije i troška materijala za održavanje čistoće, dok je došlo do smanjenja rashoda na svim ostalim stawkama materijalnih troškova.

Kretanje rashoda po osnovu materijalnih troškova ponovo pokazuje pristup poslovanju u kojem je menadžment izrazito osjetljiv prema troškovima.

Kada je u pitanju povećanje rashoda u dijelu materijalnih troškova koji se odnose na stavku električne energije, potrebno je obrazložiti ovu stavku na način da je trošak po osnovu utrošene električne energije u 2014. Iznosio 42.047 KM, a prihod ostvaren od prefakturisane električne energije u 2014. godini je ostvaren u iznosu od 22.903 KM. U 2015. godini je ostvaren rashod po osnovu utroška električne energije u iznosu od 46.930 KM, a prihod ostvaren od prefakturisanja korištene električne energije našim zakupcima u 2015. godini je ostvaren u iznosu od 26.843 KM.

Analizirajući ostvaren rashod po osnovu utroška električne energije i prihod po osnovu prefakturisane korištene električne energije, možemo uočiti da je prihod u odnosu na 2014. godinu porastao za 3.940 KM, dok je rashod porastao za 4.883 KM. To znači da se u konačnici rashod stvarno utrošene električne energije za redovno poslovanje povećao 943 KM, dok preostali rashod po osnovu električne energije koju prefakturišemo korisnicima naših usluga ima svoju stavku prihoda po navedenom osnovu i kao takav ne utiče na konačno ostvaren poslovni rezultat.

-Troškovi amortizacije

Ukupno ostvaren rashod po osnovu amortizacije stalnih sredstava u odnosu na 2014. godinu je manji za 16.738 KM, odnosno za 10,36%. Do smanjenja rashoda po osnovu amortizacije je došlo uslijed smanjenja na stavci amortizacije građevinskih objekata i opreme za stalnih sredstava koji su u proteklom periodu amortizovana.

-Troškovi zaposlenih

Rashodi označeni kao „troškovi zaposlenih“, kako je to prikazano u Tabeli 3 i na Grafikusu 3, su ostvareni u većem iznosu u odnosu na 2014. godinu za 1.116 KM, odnosno za 0,11%.

Značajno je napomenuti da su smanjeni rashodi na stawkama troškova zaposlenih koje se odnose na redovne isplate plaća. Menadžment je u pregovorima sa Sindikatom postigao sporazum po kojem se primjenjuju korigovani koeficijenti obračuna plaće, što u konačnici smanjuje trošak zaposlenih. S druge strane, povećan je trošak zaposlenih na stawkama „ostali troškovi zaposlenih“ i „regres“.

To su rashodi koji se ostvaruju shodno finansijskim mogućnostima, a u nastojanju održanja visokog nivoa zadovoljstva radnika i pozitivnog odnosa sa Sindikatom.

Kada je u pitanju povećanje rashoda po osnovu troškova prevoza, potrebno je naglasiti da su ovdje iskazani i troškovi koji se odnose na lica koja na stručnom osposobljavanju. Ostali troškov koji se odnose na lica na stručnom osposobljavanju koji su bili angažovani u protekloj godini su prikazani u dijelu ostalih troškova poslovanja.

-Troškovi usluga

Ostvareno je značajno smanjenje ostvarenih rashoda po osnovu usluga eksternih izvođača u dijelu usluga održavanja građevina, te rashoda po osnovu reklame/sponzorstva.

-Ostali troškovi poslovanja

Ostvareni rashodi po osnovu ostalih troškova poslovanja su u 2015. godini manji u odnosu na ostvarene u 2014. godini za 2.826 KM, odnosno za 2,12%.

Značajnije povećanje rashoda po navedenom osnovu je ostvareno u dijelu angažmana po osnovu ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu, povećanja obaveza po osnovu naknade na istaknuto firmu i učešća naših zaposlenika na komunalnim igrama. Povećani su i rashodi po osnovu oglašavanja, prije svega kao rezultat većeg broja odustanaka od korištenja poslovnih prostora.

S druge strane, u ovoj grupi troškova, značajno su smanjeni troškovi na stavkama kako je to prikazana u Tabeli 3. Značajnije smanjenje rashoda je ostvareno na stavci trošak kamate (kao rezultat smanjenja osnovice i izmirenja obaveza po osnovu kredita), te na stavci otpisa nenaplaćenih potraživanja od kupaca u odnosu na prethodni period.

III OSTVARENA DOBIT

Na temelju ostvarenih prihoda i rashoda u 2015. godini ostvarena je bruto dobit u iznosu **34.940 KM**. U odnosu na ostvarenu bruto dobit iz 2014. godine, kada je bruto dobit iznosila 26.255 KM, došlo je do povećanja ostvarene bruto dobiti u apsolutnom iznosu od 8.685 KM, odnosno za 33,08 %.

Po obračunu poreza na dobit, preostali dio neto dobiti će biti evidentiran na poziciji akumulirane dobiti, a sve do donošenja konačne odluke o raspodjeli dobiti. Konačnu odluku, u skladu sa zakonskim propisima i aktima preduzeća, po preporuci Uprave, a pošto saglasnost na prijedlog potvrdi Nadzorni odbor, će donijeti Skupština preduzeća.

IV INVESTICIONE AKTIVNOSTI

U toku 2015. godine vođene su aktivnosti na nabavci i stavljanju u funkciju stalnih sredstava. Investicione aktivnosti realizirane u 2015. godini, sa iznosima pojedinačnih nabavki navedene su u Tabeli 4 ovog izvještaja.

Tabela 4: Pregled aktivnosti u 2015. godini

R.br.	OPIS	Vrijednost (u KM)
	<i>Investicija realizirana nabavkom od dobavljača i vlastitim radom</i>	
1.	Stolarija na zgradi „Tržnice“	468,00
2.	Računar+monitor	981,91
3.	Klima uređaj (dupli)	2.035,82
4.	Klima urešaj	511,97
5.	Frižideri (2 kom)	400,00
UKUPNO:		4.397,70

	<i>Investicije realizirane kroz priznata ulaganja</i>	
1.	Priznato ulaganje na objektu A27 za izvedene radove na uređenju objekta	190,00
2.	Priznato ulaganje na ugradnji rolo vrata na objektu A23	700,00
UKUPNO:		890,00

-OSTALO-		
1.	Rezervisana vlastita sredstva za otkup udjela Preduzeća	26.439,40
	UKUPNO:	26.439,40

SVEUKUPNO: **31.727,10**

V OSTALE AKTIVNOSTI

Osim uobičajnih poslovnih aktivnosti, poseban akcenat i dodatni napor se, kao i u prethodnom periodu, čine kako bi se naplatila potraživanja koja preduzeća ostvaruje, te kako bi se uredno i na vrijeme izmirile obaveze (kako obaveza prema dobavljačima, tako i obaveza prema zakupcima i kreditne obaveze).

Naplate potraživanja od kupaca je vrlo značajna aktivnost kojom obezbeđujemo kontinuiranu likvidnost našeg poslovanja.

U 2015. godini održan je visok nivo naplate potraživanja. Ukoliko posmatramo iznos mjesечно ostvarenog potraživanja i naplate potraživanja, u 2015. godini je ostvaren nivo naplate potraživanja od 98,10%.

Redovno se, dnevno i mjesечно, sprovode aktivnosti na realizaciji usmenih i pismenih opomena dužnika.

Naravno, kao i u prethodnom periodu, naročit problem predstavlja naplata starih potraživanja i dijela tekućih potraživanja koji ne bude naplaćen u tekućem periodu. Najveći problem predstavlja neefikasnost suda, te primjena Zakona o izvršnom postupku koji je našu poziciju u sporu sa dužnicima znatno otežao. Na drugoj strani, izloženi smo problemu koji se ogleda u činjenici da su korisnici naših usluga većinom fizička lica. U proteklom periodu su pojačane aktivnosti na utuženju korisnika naših usluga koji ostvare dugovanje, bilo da se radi o onim korisnicima s kojima je raskinut ugovor, bilo da se radi o korisnicima koji su još u ugovornom odnosu.

Ipak, sa svim zakupcima koji ostvare značajnije dugovanje, ili su isto ostvarili u ranijem periodu, nastoji se sporazumom definirati dinamika i način izmirenja duga, kako bi se izbjegao sudski spor, a bez obaveze plaćanja zateznih kamata.

Značajno na ukupno poslovanje su utjecale inspekcijske aktivnosti koje su sprovedene kako kod korisnika naših usluga, tako i u JP Tržnica Zenica. Naime, insistirano je na obavezi registracije djelatnosti zakupaca koji rade u poslovnim prostorima na pijaci. Sve navedeno je dovelo da značajnog odustanka od korištenja prostora, kao i umanjenu naplatu. JP Tržnica je aktivno učestvovalo u navedenim aktivnostima svjesni da se pitanje registracije korisnika naših usluga može riješiti isključivo aktivnim djelovanjem i učešćem svih ovlaštenih i odgovornih organa i institucija.

Osim napora na naplati potraživanja, svakodnevno se sprovode aktivnosti kontrole i unapređenja dnevne naplate pruženih usluga.

Preduzeće redovno i uredno izmiruje **obaveze** prema dobavljačima.

Ukupno iskazane obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2015. godine iznose 66.009 KM. Navedene obaveze sačinjavaju obaveze prema dobavljačima davaocima usluga i obaveze prema zakupcima-korisnicima naših usluga.

Obaveze prema dobavljačima- davaocima usluga ukupno na dan 31.12.2015. godine iznose 34.092 KM, što predstavlja 51,65% ukupnih obaveza.

Sve obaveze prema dobavljačima davaocima usluga se uredno i na vrijeme izmiruju na mjesечnom nivou, po ispostavljenim fakturama od strane dobavljača.

Posebna pažnja je posvećena izmirenju obaveze prema JP za prostorno planiranje i uređenje grada, a koja se odnosi na KGZ. Naime, i u 2015. godini su kontinuirano vršene update na ime izmirenja obaveze prema KGZ-u, te je po tom osnovu ukupno uplaćeno 74.379,52 KM.

Drugi dio obaveza predstavljaju obaveze prema zakupcima naših usluga koje iznose 31.917 KM, što predstavlja 48,35% ukupnih obaveza prema dobavljačima. Navedene obaveze se odnose na obaveze iz priznatih ulaganja u poslovne objekte i servisiraju se na uobičajan način tako što se iste kompenziraju sa potraživanjima ostvarenim po osnovu izdavanja poslovnog prostora.

U segmentu obaveza vrijedno je naglasiti redovno i uredno servisiranje kreditnih obaveza. Ukupno je u 2015. godini isplaćeno na po osnovu kredita 51.592,98 KM, od čega se na trošak kamate odnosi 2.010,14 KM, čime su izmirene ukupne obaveze po osnovu kredita.

Uredno i na vrijeme se izmiruju obaveze prema zaposlenim, kao i porezi i doprinosi po svim osnovama.

Od polovine 2015. kao i u 2016.god, preduzeće puno aktivnosti provodi u inspekcijskim kontrolama koje se vrše od strane općinskih, kantonalnih i federalnih organa i institucija. Kontrole se vrše od strane MUP-a ZE-DO Kantonalne Uprave za inspekcijske poslove, Porezne Uprave, Uprave za indirektno oporezivanje kao i Općinske inspekcije. U svim ovim kontrolama, koje se rade i po nalozima u više navrata preduzeće prilaže dokumentaciju kojom pravda zakonitost i legalnost svoga rada i obavljanja registrovane djelatnosti.

Ovom prilikom ističemo da je prema zapisniku Porezne Uprave-Porezni ured Zenica (koji je vršio kontrolu za poslednjih 5 godina i koji je konstatovao stanje u svom zapisniku na 73 stranice) kontrolisano stanje ocijenjeno kao izuzetno dobro i legalno. Isto tako stanje potvrđeno je i zapisnikom Uprave za indirektno oporezivanje, kao i izjašnjenjima općinske inspekcije.

Najviše vremena i aktivnosti provedeno je u kontrolama Kantonalne Uprave za inspekcijske poslove. U ovim kontrolama akcenat je do sada vođen na registraciji i legalizaciji rada naših zakupaca prostora i boxova koja je i okončana. Najveći broj (oko 80%) naših zakupaca je izvršilo registraciju djelatnosti.

Kao rezultat ovakvih dosadašnjih mera, kao i najavljenih budućih mera i aktivnosti Uprave za inspekcijske poslove za očekivati je manju popunjenoš kapaciteta preduzeća što će za rezultat imati ostvarenje manjih prihoda.

VII IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORA

U izvještajnom periodu direktor preduzeća, u saradnji sa zaposlenicima preduzeća, i aktivno učešće Nadzornog odbora i samog osnivača preduzeća, planirao je i provodio radnje i aktivnosti na obezbjeđenju svih potrebnih uslova za obavljanje registrovane djelatnosti preduzeća koja se provodi u svim segmentima rada. To se prije svega odnosi na stvaranje kvalitetnih uslova i modernih kapaciteta za korisnike usluga i zakupce preduzeća kao i same građane kupce. Vršene su potrebne radnje na sanaciji i modernizaciji postojećih kapaciteta kao i iznalaženju novih aktivnosti.

U isto vrijeme vršena je i modernizacija opreme i stvaranje boljih uslova za rad zaposlenika preduzeća.

Posebna pažnja je posvećena planiranju,sprovodenju i kontroli ostvarenja prihoda preduzeća po svim osnovama kao i ušteda na rashodima na koje je preduzeće moglo uticati.Konstantno su davani potrebni nalozi i rukovodiocima i zaposlenicima,neposrednim izvršiocima u cilju što dosljednije naplate svih prihoda preduzeća.Aktivno su provođene sve potrebne radnje na stavljanju u funkciju i iskorištenost svih kapaciteta a posebno poslovnih prostora i prodajnih tezgi te ostvarenje prihoda po osnovu izdavanja istih.

Blagovremeno su prema Nadzornom odobru i osnivaču preduzeća upućivani prijedlozi za smanjenje visina mjesecnih zakupnina za prostore koji nisu u funkciji a sve u cilju korištenja istih kao i omogućavanju uslova i kapaciteta za skladištenje roba.Redovno su vršene kontrole kako na ostvarenju prihoda tako i na samim rashodima te planirane i provođene radnje po ovom osnovu.Kroz tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje o poslovanju preduzeća pratila se dinamika po ovim stavkama te blagovremeno planirale potrebne radnje i mjere.

U izvještajnom periodu kroz redovne sastanke ostvarivana je dobra i konstruktivna saradnja sa osnivačem preduzeća i resornim službama po svim pitanjima iz djelokruga rada preduzeća kao i drugim organima i institucijama(inspekcijski organi,porezna uprava i dr.)

Uredno su izmirivane sve obaveze preduzeća koje proizilaze iz poslovanja,prije svega obaveze prema nadležnim organima i institucijama(porezi,doprinosi i sl.),osnivaču preduzeća(naknada po osnovu KGZ i drugo),zaposlenicima preduzeća(plate i druga primanja iz radnog odnosa)kao i drugim dobavljačima usluga i bankama(uredno servisirane obaveze).

Pored redovnih aktivnosti iz djelokruga poslovanja preduzeće je vodilo i aktivnosti u ostvarenju društvene funkcije i uloge,te pružanju pomoći raznim korisnicima.I u izvještajnom periodu preduzeće je angažovalo i omogućilo da četiri lica VSS spreme izvrše stručno osposobljavanje za samostalan rad.

Pružane su pomoći raznim sportskim,kulturnim i dr.organizacijama te u isto vrijeme vršilo reklamiranje preduzeća.

Direktor preduzeća je usmjeravao i provodio aktivnosti na unapređenju međuljudskih odnosa u preduzeću,kao i poslovnih odnosa sa korisnicima usluga i zakupcima te samim građanima.Konstantno su planirane i realizovane radnje na stvaranju što povoljnijih uslova u preduzeću,poboljšanju radne i tehnoške discipline,opremljenosti preduzeća,osposobljenosti i stručne sposobnosti zaposlenika te zaštiti i osiguranju imovine preduzeća.

Sve aktivnosti rađene su u skladu sa zakonskim propisima i aktima preduzeća,uz aktivno učešće i podršku Nadzornog odbora preduzeća te samog osnivača preduzeća i resornih službi.

Ostvareni pokazatelji iz finansijskih izvještaja kao i svi pokazatelji o obavljanju registrovane djelatnosti na pružanju usluga,modernog i funkcionalnog izgleda svih kapaciteta kojima gazduje preduzeće rezultat su,između ostalog, aktivnosti i preduzetih radnji direktora preduzeća na rukovođenju i upravljanju.

VII IZVJEŠTAJ O RADU NADZORNOG ODBORA

Nadzorni odbor preduzeća imenovan Rješenjem Gradonačelnika Zenice br.02-14-22657-6/12 od 03.12.2012.god,u izvještajnom periodu je obavljao aktivnosti u okviru svojih ingerencija propisanih zakonskim odredbama,Statutom preduzeća i

Poslovnikom o radu Nadzornog odbora.U ovom periodu održano je osam sjednica Nadzornog odbora,na kojima je razmatrano i odlučivano o svim bitnim pitanjima od interesa za preduzeće te usvajani interni akti preduzeća i vršene izmjene i dopune postojećih.

Nadzorni odbor je redovno pratilo finansijsko poslovanje preduzeća putem redovnog informisanja na sjednicama Nadzornog odbora,izvještaja o poslovanju(periodičnih i godišnjih),izvještaja,planova i dr.akata koji su vezani za finansijsku problematiku,te davao potrebne sugestije i preporuke direktoru i stručnim službama preduzeća.

Nadzorni odbor je i direktno učestvovao i usvajao potrebne odluke za realizaciju projekata modernizacije i proširenja kapaciteta preduzeća,adaptaciji i sanaciji,a sve u cilju stvaranja što boljih uslova za obavljanje djelatnosti kako samog preduzeća tako i njegovih korisnika usluga.Nadzorni odbor je odlučivao o pitanjima koja su kao rezultat imala povećanje prihoda preduzeća(prihvatanje ili predlaganje mjera na stavljanju u funkciju neiskorištenih kapaciteta ili promjeni namjene istih),usvajanju odluka kojim se regulišu pitanja i procedure naplate dodatnih izvora prihoda kao i opravdanom povećanju visina naknada za usluge preduzeća.

Na sjednicama Nadzornog odbora isti je razmatrao i odlučivao o zahtjevima zakupaca i drugih korisnika usluga te sugerisao potrebne radnje na realizaciji istih vodeći računa o zaštiti interesa kako samog preduzeća tako i podnosioca zahtjeva a u duhu zakonskih propisa i dobre poslovne saradnje.Svojim odlukama odobravao je novčane pomoći raznim sportskim,kulturnim i drugim organizacijama i udruženjima vodeći računa o svrshodnosti odobrene pomoći,interesima i finansijskim mogućnostima preduzeća.

Na svim sjednicama i po svim pitanjima zauzimani su određeni stavovi,donošene potrebne odluke te davane sugestije za postupanje direktoru i stručnim službama te vršena kontrola realizacije putem pismenih i usmenih informacija preduzeća.

Nadzorni odbor je odobravao i podržavao aktivnosti preduzeća na ostvarenju i društveno korisne uloge i funkcije,te pružanju raznih vidova pomoći široj društvenoj zajednici i pojedincima.Odobravano je učešće preduzeća u programima ospozobljavanja i stručnog usavršavanja nezaposlenih lica te pružanja pomoći učenicima srednjih škola.

Svim svojim aktivnostima a u okviru propisanih ingerencija te aktivnim i neposrednim učešćem Nadzorni odbor je dao veliki doprinos u postignutim rezultatima u poslovanju preduzeća i realizaciji registrovane djelatnosti kao i mjerama na unapređenju i stvaranju što povoljnijih uslova za obavljanje djelatnosti kako samog preduzeća tako i korisnika usluga.

Na osnovu objektivnog stanja u preduzeću, postignutih rezultata,finansijskog izvještaja u poslovanju za 2015.godinu,profesionalnog i poslovnnog odnosa kako sa Nadzornim odborom,zaposlenicima,korisnicima usluga preduzeća i građanima,te drugim organima,institucijama i udruženjima,dobrih međuljudskih odnosa u preduzeću te ostvarene funkcije preduzeća,Nadzorni odbor rad i provedenih aktivnosti direktora ocjenjuje veoma uspješno.

JP "Tržnica" Zenica

Nadzorni odbor

Direktor: Ferid Kavazović

Predsjednik: Husnija Neslanović